

ČESKÝ JAZYK VI.B

Úkoly zadané na období od 30.3. do 17.4.2020

Zadané úkoly vypracujte písemně do školního/slohového/literárního sešitu.

Mluvnice

SKLADBA

Shoda podmětu s přísudkem (učebnice str.72-74)

➤ **zápis do školního sešitu**

Shoda přísudku s podmětem

- podmět ovlivňuje tvar přísudku v osobě a čísle
- pozor na některá podstatná jména, která mění rod v množném čísle: dítě, oko, ucho (rod střední) – děti, oči, uši (rod ženský), např. **Děti si hrály.**
- pokud jsou bezrodá zájmena my/vy vyjádřeným podmětem, např. **My jsme vám to říkali.** nebo je lze doplnit jako podmět nevyjádřený, např. **Říkali jsme vám to už včera. (my),** píšeme v přísudku v minulém čase vždy koncovku -i; pokud zájmena my/vy zastupují podstatné jméno, jehož rod známe, řídí se shoda tímto rodem, např. **Potkala_a jsem na ulici Janu. Srdečně jsme se pozdravily.** (já + Jana)
- u všeobecného podmětu je shoda vždy podle rodu mužského životného, např. **Říkali to v televizi.**
- některá podstatná jména rodu mužského životného mají tvary životné i neživotné, shoda přísudku se pak řídí podle tvaru podstatného jména, např. **Ledoborci** (životné podstatné jméno) **vypluli.** X **Ledoborce** (neživotné podstatné jméno) **vypluly.** (podrobnější informace učebnice str.73 – zelený rámeček nahoře, stačí jen pročíst)

rod podmětu v množném čísle	koncovka přísudku	příklad
mužský životný	-i	Muži cvičili.
mužský neživotný	-y	Stroje hučely.
ženský	-y	Ženy tančily.
střední	-a	Města zářila.

několikanásobný podmět obsahuje:	koncovka přísudku	příklad
alespoň jeden člen rodu mužského životného	-i	Petr i jeho stan promokli. Muži a ženy tančili. Slůňata a sloni se koupali.
ani jeden člen rodu mužského životného	-y	Kuřata a slepice klovaly. Skály i kopce se tyčily. Rybníky a moře se třpytily.
pouze členy středního rodu v množném čísle	-a	Kuřata a housata zobala.
pouze členy rodu středního, z toho jeden nebo oba dva v čísle jednotném	-y	Kotě a štěně si hrály. Kořata a štěně si hrály.

Informace pro znalostí chtivé (není nutné zapisovat, jen kdo chce):

- pokud stojí přísudek před několikanásobným podmětem, vztahují se pravidla pro shodu přísudku s podmětem buď k celému podmětu, nebo k jeho prvnímu členu, např. **Ve třídě se hlásili žákyně i žáci.** (žáci jsou podstatné jméno životné, proto -i) x **Ve třídě se hlásily žákyně i žáci.** (shoda se řídí prvním členem několikanásobného podmětu, a to jsou žákyně v rodě ženském, proto -y)

➤ cvičení:

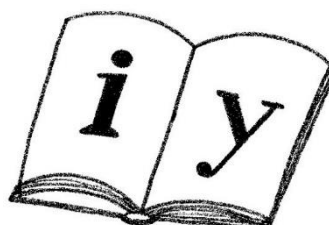
- ❖ str.72, cv.3 b, 5 a
- ❖ str.73, cv.1 (pouze spojit)
- ❖ str.74, cv.2 (horní cvičení, bez zdůvodnění)
- ❖ k procvičení můžete využívat i internetové odkazy uvedené v předminulém zadávání úkolů; k okruhu shody přísudku s podmětem je vhodný např. pracovní list na stránkách inkluzivní školy

https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/cjl_shoda_podmetu_s_prisudkem_0.pdf

nebo procvičování formou zábavných kvízů a her na stránkách školy s nadhledem

<https://www.skolasnadhledem.cz/profil/2-stupen/12-cesky-jazyk/69-7-rocnik/246-skladba?scroll=0>

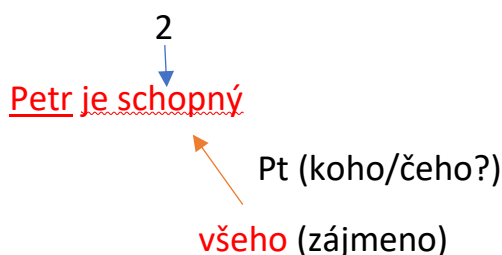
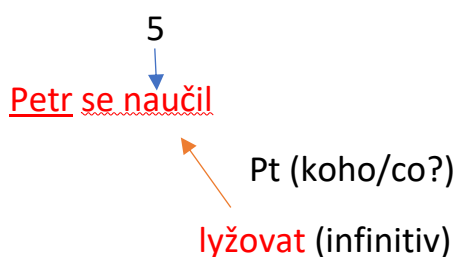
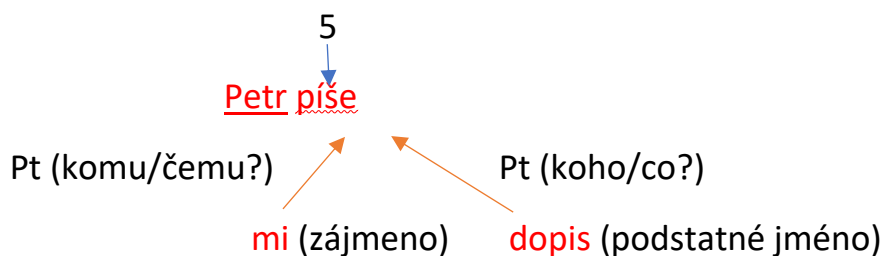
I nebo Y? Toť otázka!

???

Předmět Pt

- rozvíjející větný člen
 - vyjadřuje osobu, zvíře nebo věc, které slovesný děj přímo zasahuje nebo kterých se přímo týká
 - ptáme se na něj pádovými otázkami kromě 1. a 5.pádu
 - závisí na slovese nebo přídavném jménu
 - bývá nejčastěji vyjádřen podstatným jménem, zájmenem nebo infinitivem slovesa
- např.

- předmět může být:
 - a) holý, např. **Petr rozbil talíř.**
 - b) rozvitý, např. **Petr rozbil maminčin talíř.**
 - c) několikanásobný, např. **Petr rozbil talíř a skleničku.**

Pokud se můžeme zeptat i jinými než pádovými otázkami, nejedná se o předmět!

např. **Babička seděla na židli.** (seděla na kom/na čem? X kde?) ➡ přednost má otázka kde? ➡ větný člen na židli **není předmětem**

➤ cvičení:

- ❖ str.74, cv.1 a (první tři věty)
- ❖ str.75, cv.1 a, 3 a (pouze doplnit předmět)
- ❖ str.76, cv.5 (ze zvýrazněných slov vypsát pouze předměty)

➤ **pokud máte v tomto učivu stále nějaké zmatky, na internetu můžete najít spoustu výukových stránek i videí, k těm povedeným patří např. tyto stránky:**

<https://www.youtube.com/watch?v=8l6TdPYqOXw>

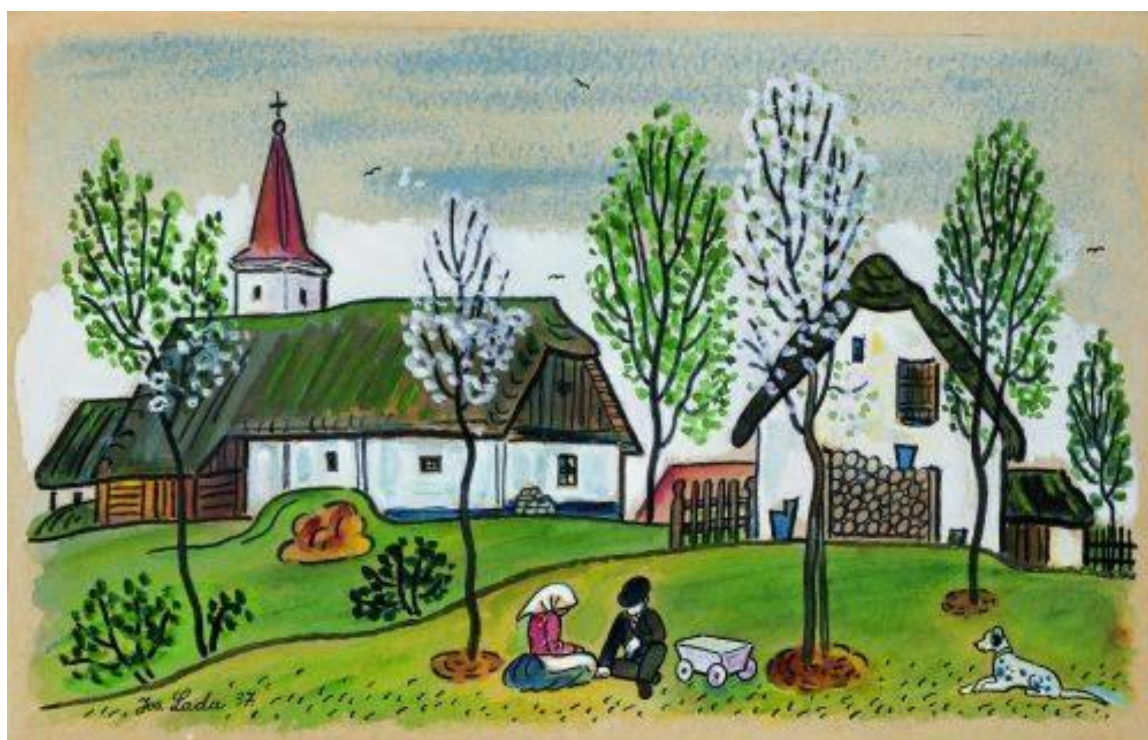
<https://www.youtube.com/watch?v=R6AnUbjU7rA>

SLOH

Popis krajiny

- Prohlédněte si důkladně oba obrázky Josefa Lady. Odpovězte v celých větách na následující otázky:
1. Které roční období obrázky zobrazují?
 2. Popiš podle obrázků jevy typické pro tato dvě roční období, např. *Stromy kvetou.*, *Rybník je zamrzlý.*
 3. Jaký dojem ve vás tyto obrázky vyvolávají?

A)

B)

- Do tabulky se čtyřmi ročními obdobími vepište jakákoli slova, která vás napadají při představě daného období. Které roční období máte nejraději? Proč?
- Najděte si na internetu definici pojmu pranostika. Napište dvě pranostiky vážící se k jednotlivým ročním obdobím.

JARO	LÉTO	PODZIM	ZIMA

- Pokuste se v jakékoli knize, vaší čítance, na internetu, prostě kdekoli, najít nějakou básničku nebo písničku, ve které se popisuje krajina. Daný text si přepište do sešitu a ilustrujte jej. Nezapomeňte uvést jméno autora.

LITERATURA

- **zápis do literárního sešitu**

Povídka (čítanka str.111)

- kratší prozaický útvar s jednoduchým dějem, menším množstvím postav
- mívá překvapivé zakončení (pointu = vtipný, překvapující závěr vyprávění)
- čeští autoři povídek: Jan Neruda (Povídky malostranské), Karel Čapek (Povídky z jedné kapsy), Ota Pavel

Ota Pavel (1930-1973)

- český prozaik a novinář, sportovní komentátor
- ve své tvorbě vycházel ze sportovního prostředí a vlastního dětství
- dílo: ***Dukla mezi mrakodrapy*** (povídky se sportovní tematikou), ***Jak jsem potkal ryby*** (povídky z dětství)

- Přečtěte si v čítance ukázkou z knihy Oty Pavla Jak jsem potkal ryby nazvanou **Moje první ryby** (čítanka str.109-111). Pak se zamyslete nad otázkami uvedenými na straně 111 (ne písemně).

Pokud vám cokoli nepůjde nebo něčemu nebudete rozumět a nemáte nikoho, kdo by vám pomohl a poradil, nezoufejte! Doufám, že se brzy uvidíme ve škole, a samozřejmě vám vše dle potřeby znovu vysvětlím. Nejdůležitější je vyvinout alespoň nějakou snahu, uchovat si zdravý odstup a především zdraví!

Doporučuju, abyste sami sledovali, co se kde na internetu k výuce nejen češtiny děje, protože v podstatě každý den přibývá něco nového, takže není v mých silách vás o všem informovat. Jako velmi vhodnou a přínosnou mohu doporučit tuto stránku:

https://www.youtube.com/results?sp=mAEB&search_query=%C4%8De%C5%A1tina+na+pohodu

V případě jakýchkoli dalších nejasností se na mě obraťte na níže uvedeném emailu.

Mgr. Marie Kratochvílová

[\(kratochvilova@zsvyhlicka.cz\)](mailto:kratochvilova@zsvyhlicka.cz)

Zdroj obrázků:

https://www.mimibazar.cz/rodinne_foto.php?id=4337751&user=0&order=0&typ=2016

<https://www.mojecestina.cz/article/2012092701-vetne-cleny-zakladni-prehled>

<https://www.facebook.com/joseflada.cz/photos/a.10151417374138144/10155405356073144/?type=3&theater>

<https://novy-spalenec.eu/1942/12/>